

תוכנית לבוגרי פוטותרפיה ווידאותרפיה - סילבוס תשע"ט

* ייתכנו שינויים

✓ **בניית זהות המתערב באמצעות כלים מהפוטותרפיה והוידאותרפיה - בהנחיית ד"ר ענת בוצר, 36 שעות**

כל התנסות בקורס זה מוזמנת להתרחש בוידאו, סטילס או כל הבניה צילומית חדשה. בקורס יבחר התלמיד דרכי התערבות מובנות מארגז הכלים שרכש בעת לימודיו, ויורחב על ידי מוריו. התלמיד יבצע התערבות במשך השנה - קבוצה או אינדיבידואל ויאחד את התוצרים הצילומיים לכדי הוויה ויזואלית מדויקת: סרט, מצגת, מיצג, אנימציה, קומיקס וכדומה.

זהותו של המתערב בעזרת המדיה תיבנה לאורך השנה ותאצור מרכיבים כמו: מאין אני בא ולאן אני הולך, ציפיות, כלים טיפוליים להתערבות, גבולות, אתיקה ומוסר.

התלמידים יוזמנו לעבוד בזוגות / קבוצות בשונות מהעבודה האינדיבידואלית שהתמקדו בה בלימודיהם הקודמים. כאן תורחב המשמעות של העבודה הייחודית עם קולגה.

מבנה הקורס:

- גיבוש הקבוצה וזהותה בעזרת הצגת התערבויות צילומיות מתחום הפוטותרפיה והוידאותרפיה.
- הצגת מקום הפרקטיקום על ידי התלמידים. מקום/ אדם -שילווה במהלך השנה.
- הצגת התכנית להתערבות - צילומית על ידי התלמידים.
- פרשנות והעשרה אמנותית, פסיכואנליטית ופילוסופית.
- הדרכה – התלמידים יציגו מקרים התערבותיים שמבוצעים על ידם.
- "אמצע תהליך – לאן" - שיעור משותף לד"ר ענת בוצר, עודד אברהם ואופיר טריינין.
- **לאחר חופשת הסמסטר** - המשך הבאת מקרים והדרכה. תינתן גם הנחייה אישית לכל תלמיד להבנית זהותו כמתערב באמצעות צילום/וידאו ככלל, וזהותו הוויזואלית בפרט.
- **שיעור משותף (בסוף השנה)** - הצגת עבודות לקראת איסוף וסיום.

✓ **אני דרך האחר - בהנחיית עודד אברהם, 6 שעות**

כל התנסות בקורס זה מוזמנת להתרחש בוידאו, סטילס או כל הבניה צילומית חדשה. אם בלימודיהם הקודמים טעמו התלמידים עבודה משני צידי המצלמה שבה הפנו את המצלמה פנימה ועברו תהליך וידאו-תרפויטי, פוטו-תרפויטי אישי ותהליך העצמה בו הפנו את המצלמה אל האחר ועקבו אחר תהליך העצמה שעבר - אנו נשאף לחבר בין השניים.

תיאוריות פסיכולוגיות מצביעות לא פעם על יחידת האני-אחר כמרכזית בהתהוות העצמי, מדגישות את האופנים בו מתעצבת הנפש דרך מבטו ותגובתו של האחר. גם בתהליך התערבותי מאפשרת הדיאדה המתקיימת בה התבוננות משותפת על המתהווה בתוך הקשר... תיאוריות עכשוויות מדגישות את השפעת הקונטקסט החברתי על התהליכים האישיים והתוך נפשיים.

שנה זו תהיה קשורה למסע אישי הנוגע בדילמה, קונפליקט או טראומה אישיים, כאשר בחינתה תהיה דרך מפגש עם הזולת, וגילוי היבטים חדשים ותלויי קונטקסט לגבי השאלה האישית - דרך בדיקת הדהודה אצל אחרים. לאחר שבחר דילמה אישית או אירוע טראומתי, ייצא כל תלמיד למסע, כאשר הוא אינו במרכז הפריים המצולם, אלא יפנה את המצלמה אל אנשים אחרים, הנוגעים לנושא. המשימות יוצגו בפורום הכיתתי, ויתגבשו לסרט המשקף את התהליך.

מבנה הקורס:

- הצגה כללית של הקורס והרציונל שלו, כולל הצגת מקרה של הפורמט – סרט קצר על מלחמת לבנון.
- "תעודת זהות" מי אני - תרגול כתיבה תחת זמן קצוב.
- סבב הכרות כיתתי על סמך "תעודת הזהות".
- שיעורי בית - להביא לשיעור הבא מחשבות לגבי קונפליקט, או טראומה אישיים, המעוררים רצון להתעמת אתם.
- הצגה בכיתה של הרעיונות לגבי הקונפליקט או הטראומה, שהתלמידים מבקשים לחקור.
- צפייה בדוגמאות של עבודת וידאו תרפיה או סטילס, באמצעות נלמד על השינוי שעובר הבמאי/מטופל במהלך המסע (תישקל אפשרות להביא במאית של אחד הסרטים לשיחה עם התלמידים).
- שיעורי בית - לבחור דמות, לצלם ראיון ראשוני, לאחר בניית מתווה שאלות שיאושר במייל.
- הצגת הצילומים הראשונים של הדמויות שבחרו וניתוח הצילומים בכיתה. נדון בהשלכות של מיקום המצלמה ומרחקה מהמצולם, בבחירת המצלם באשר למיקומו (רק מחוץ לפריים הפעם...), ונרכוש מיומנויות לניהול השיח ובימויו.
- שיעורי בית – סיבוב שני של צילום בעקבות התובנות שעלו בנייתו בכיתה.
- **שיעור משותף (בסוף השנה)** - הצגת חומרי הגלם שצולמו. סיכום לדרך שנעשתה, במעמד כל המנחים.

✓ לכידות המבט – בהנחיית אופיר טריינין, 6 שעות

קורס זה יתמקד בגיבוש חומרי הגלם, אלה שצולמו בסמסטר הראשון, לכדי תוצר משמעותי וקולנועי, או צילומי שלם אך לא מושלם. בחופשה בין הסמסטרים יתקיימו השלמות צילומיות (לא מתקיימים באוניברסיטה) לאלה הזקוקים לכך על מנת שכל הפרויקטים יגיעו מוכנים לבניית הסרטים בסמסטר ב'.

מבנה הקורס:

- צפיה בחומרים מרכזיים מתוך חומרי הגלם שצולמו עד כה בסמסטר הקודם. לימוד תהליך בניה קונספטואלית ראשוני עד לכדי יצירת מבנה ראשוני. התמקדות באלמנטים ויזואליים וטקסטואליים מעצימים מתוך התהליכים ומתוך דוגמאות קולנועיות וצילומיות מיצירות קולנועיות וצילומיות אחרות.
- שיעורי בית - הגשת מבנה ראשוני (מהודק מבחינת המהות של התהליך עם ה"אחר") בהתאם להנחיות בכיתה.
- צפייה במבנה שיצרו. המשך בניית מבנה הסרט תוך התייחסות והתמקדות לצד הויזואלי כמספר סיפור (על חשבון הטקסט והדיבור) ול"פרטים הקטנים" כחלק מהסאב-טקסט הקולנועי. תרגול משותף בכיתה של בניה ויזואלית של אחד הפרויקטים כמודל ודוגמה לשאר הפרויקטים.
- שיעורי בית - יצירת גרסה המשתמשת ברובד הקולנועי של הפרויקטים לבניית מבנה הסרט, או הצילומי סטילס הנכון והמותאם לתהליך שעשו.
- מפגשים אישיים עם כל קבוצה על הגרסה החדשה. המטרה להתמקד באופן יסודי ומעמיק שיאפשר סיום עריכת הפרויקט כראוי.
- שיעורי בית - הגשת הפרויקט הסופי.
- שיעור משותף - הקרנה או הגשה של הפרויקטים בגרסתם הסופית בכיתה במעמד כל המרצים. חברי הקבוצה הכיתתית יתייחסו לתוצר הסופי ולתהליך ההבניה של הסרט מתחילתו ועד סופו.

✓ הגישה הנרטיבית בהיבט הקולנועי – בהנחיית ד"ר מיכל שמחון, 6 שעות

הקורס יתמקד בשינוי הנרטיב האישי של האדם. שינוי הנרטיב האישי תוך כדי הסיפור הקולנועי האישי, מאפשר עיבוד עומק של הפוסט-טראומה. הוויזואל החדש הנוצר דרך עדשת המצלמה, יוצר תמונות מהעבר מחד - אך גם מאפשר להפנים את הסיפור והנרטיב החדש של חייו. התהליך מאפשר התפתחות והחלמה חלקית אך מבורכת ומשמעותית, בעיקר ממצבים פוסט טראומטיים.

✓ Photo voice והגישה הנרטיבית - בהנחיית ד"ר רבקה הלל לביאן, 9 שעות

רציונל רקע ותיאור כללי של מטרת הקורס

Photovoice היא שיטה באמצעותה מספקים מצלמות למשתתפים מקבוצות שקולן אינו נשמע כדי שיוכלו לתעד נושאים חשובים להם באמצעות השימוש בצילום. טכניקה זו גם מציעה למשתתפים דרכים חדשות ורפלקטיביות לתפיסת העולם שסביבם וכן דרך לחקור את סביבתם ולייצגה במטרה לפעול לשינוי כחלק מפרקטיקה של העצמה אישית וחברתית. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים לדרך להעצמה אישית וחברתית של קבוצות שאינן באות לידי ביטוי, תוך אפשרות להתנסות בדרך זו בעצמם.

תיאור מפגשי הקורס

מפגש 1- עקרונות ה Photo voice והתאוריות העומדות בבסיסה (תודעה ביקורתית, גישות פמיניסטיות, צילום תעודי), מהנעשה בעולם בתחום זה. התנסות ב Photo voice בקבוצה, נצלם וניתן רקע חזותי לשיחה, כדי לאפשר התפתחות המשתתף בהתרחשותה.

מפגש 2- הגישה הנרטיבית בשילוב צילומים - בין הנרטיב של ה'אחר' לבין הנרטיב האישי, התנסות בטכניקות מהגישה כגון: מציאת מקורות הכוח, החצנת בעיה, מציאת סדקים בסיפור ויצירת סיפור מועדף. תרגיל זהות מקצועית בגישה הנרטיבית.

מפגש 3- שימוש בכתיבה בגישה הנרטיבית. תרגיל גיוס וירטואלי. כתיבה בזמן טיפול, כתיבה למטופל. גבולות האתיקה ב Photo voice ובגישה הנרטיבית, מערך היחסים בין המנחה למשתתפים. כתיבה רפלקסיבית ויתרונותיה.

✓ שיעור סיכום – משותף בהנחיית צוות התוכנית, 3 שעות

✓ סדנאות בהנחיית ד"ר ענת בוצר, 20 שעות סה"כ:

1. סדנה בטבע בחופשת הסמסטר: "היקום ואני חד הם" הסדנה תתמקד במינדפולנס - Mindfulness ואינטרביינג - Interbeing Buddhism עפ"י הבודהיזם הטיבטי.
2. סדנה בטבע בסוף השנה: סדנת סיכום.